

ĎÁBLÍK

Elektronický měsíčník pro členy a přátele Cally • Číslo 135 • Vychází 28. září 2014

Milí čtenáři,

až si budu chtít prodloužit život, pořídím si ucpávky do uší. A budu si je nasazovat pokaždé, když dorazím na nějaké české nádraží. Pak totiž nebudu muset do omrzení poslouchat z nádražního rozhlasu, že můj vlak SPOLEČNOSTI ČESKÉ DRÁHY má zpoždění, protože čeká na rychlík SPOLEČNOSTI ČESKÉ DRÁHY, který přijede tak a tak a dále pokračuje sice pod jiným číslem, ale pořád jako rychlík SPOLEČNOSTI ČESKÉ DRÁHY atd. atp. Vzpomínám, jak jsem cestoval vlakem po Evropě, a opravdu si nepamatuji, že by tam někdo otravoval cestující podobně stupidní sentencí; i mezinárodní vlaky provozované soukromou firmou Thalys mají prostě číslo Thalys XYZ, což si přečtete na tabuli a nemusíte se tam cítit jako mezi vyvolavači na perském trhu. To jen u nás podnik ve 100 % vlastnictví státu donekonečna omílá, že je kampany (řeceno nádražáckou angličtinou při ohlašování mezistátních vlaků); asi je to něco lepšího než veřejné vlastnictví.

Skutečná zábava ovšem nastane v okamžiku, kdy se tahle rádoby trendy díkce střetne s realitou. To když čekáte na nádraží v Kaplici, rozhlas ohlásí vlak SPOLEČNOSTI ČESKÉ DRÁHY – a přijede rakouská souprava z Lince. Nebo když se vypravíte – jako naše rodina letos – na dovolenou do Železné Rudy a na poslední chvíli zjistíte, že červnový sesuv půdy na koleje využila SPOLEČNOST ČESKÉ DRÁHY k tomu, že na celé prázdniny vyhlásila výlukou po celé trati za Nýrskem; podíváte se, že na tak dlouho, proklejete smůlu, která vám zabránila dopřát vlastním dětem požitků z jízdy proslulým Špičáckým tunelem, a pomyslíte si své o vašem hoteliérově, který vám – v rozporu s oznámením SPOLEČNOSTI ČESKÉ DRÁHY – tvrdí, že z Rudy se alespoň ty tři stanice na hranice vlakem ráno a večer svezete; dojdete tedy ze zvědavosti na nádraží a – přijede souprava bavorské lokální železnice Waldbahn, která operativně prodloužila některé své vlaky až do Špičáckého sedla, aby – ovšemže hlavně pro německé penzisty i bikery – nahradila provoz alespoň částečně tam, kde SPOLEČNOST ČESKÉ DRÁHY hodila flintu do žita.

Na druhé straně se někdy skutečně zadaří. Na začátku léta byla opět – po sedmdesátileté pauze – propojena trať mezi saským Sebnitzem a sousední českou Dolní Poustevnou, a tak vřele doporučuji svezení po venkovské trati z Děčína do Šluknovského výběžku přes Německo – za českou cenu jízdného a v soupravách provozovaných společně ČD a DB; je to o to příjemnější, že svéráz SPOLEČNOSTI ČESKÉ DRÁHY se vyčerpá už v budějovické nádražní kase, kde ochotná pokladní prostě nepřinutí automat vydat příslušnou jízdenku (teprve u průvodčího před Děčínem se dozvíte, že měla do průjezdních míst zadat pohraniční Dolní Žleb; no, třeba ji SPOLEČNOST ČESKÉ DRÁHY už brzy proškolí...).

Tomáš Malina

V OBSAHU TAKÉ NAJDETE

Rudolfovský potok	str. 4-5
Národní park Šumava: příroda nebo developeri?	str. 5-12
Žádný koloběžky!	str. 19-20
Pozvánky na akce	str. 22-26

Nová Komise vytlačuje životní prostředí na vedlejší kolej

Otevřený dopis koalice G-10 – skupiny deseti sítí environmentálních nevládních organizací aktivních na úrovni EU Jeanu-Claude Junckeri, zvolenému prezidentovi Evropské komise

Vážený pane předsedo,

píši vám jako předseda koalice „Green 10“, aliance předních ekologických nevládních organizací na úrovni EU, podporované více než 20 miliony občanů EU a se zastoupením ve všech 28 členských státech, abychom vyjádřili své vážné znepokojení nad směrem, který se zdá, že by se EU měla vydat na základě oznámení o složení vašeho týmu.

Struktura nové Komise, pověřovací dopisy i výběr komisařů ukazují na vážné oslabení politiky životního prostředí a závazků EU k udržitelnému rozvoji, k účinnému využívání zdrojů, zlepšování kvality ovzduší, ochraně biologické rozmanitosti a k aktivitám na ochranu klimatu.

To by znamenalo zradu zájmů občanů EU, z nichž drtivá většina má silný zájem o životní prostředí. Zvláštní průzkum Eurobarometru 416 z 8. 9. 2014 ukazuje, že navzdory ekonomické krizi 95 % z 28 tisíc dotázaných občanů uvedlo, že ochrana životního prostředí je pro ně osobně důležitá a že je třeba pro tuto ochranu dělat více.

Nové složení Komise by také znamenalo zmenšení ambic EU právě v jedné z mála oblastí, kde existuje široká shoda o užitečnosti aktivit EU. A také bylo by to mohlo znamenat oslabení postavení Evropy ve světě jakožto průkopník a vedoucí síly v úsilí o řešení globální ekologické krize a o přechod k zelené ekonomice.

Zejména jsme znepokojeni tím, že:

- Posun od původního stavu, kdy problematika životního prostředí tvořila plné portfolio jednoho z komisařů, do stavu, kdy je tato problematika sloučena s dalšími náročnými oblastmi, znamená jasné upozadění životního prostředí v pořadí politických priorit. Tato skutečnost je posílena faktem, že životní prostředí není zahrnuto do odpovědnosti kteréhokoliv z místopředsedů.
- Zdá se, že mandát komisaře pro oblasti životního prostředí, námořní záležitosti a pro rybolov se má zcela soustředit na deregulaci, je vyžadována revize všech stávajících hlavních probíhajících iniciativ. Nezmiňuje potřebu dosáhnout nějakých cílů EU, natož nějaké nové iniciativy.
- To, že do mandátu komisaře pro životní prostředí je zařazen požadavek na zvážení změn právních předpisů pro ochranu přírody v EU, předjímajíc tak výsledky probíhající kontroly legislativy, naznačuje rozhodnutí na o oslabení ochrany biologické rozmanitosti v EU. To je ještě více znepokojující, když portfolio životního prostředí je svěřeno komisaři, jehož vláda je pod silnou mezinárodní kritikou za to, že neplní právní předpisy EU k ochraně ptáků (Bird Directive), které bude mít možnost nový komisař nyní změnit.
- Sloučení klimatického a energetického portfolia a zařazení komisaře odpovědného za toto portfolio pod viceprezidenta pro energetiku EU, by mohlo znamenat, že ochrana klimatu je považována za podřízenou požadavkům energetického trhu.
- Výběr komisaře pro energetiku a klima s dobře známými vazbami na průmysl fosilních paliv vyvolává otázku střetu zájmů.
- Přesun odpovědnosti ve vztahu k Evropské agentuře pro chemické látky, jejímž úkolem je ochrana

evropských občanů před škodlivými chemikáliemi, z generálního ředitelství pro životní prostředí na generální ředitelství pro podnikání ukazuje jasné předpojaté upřednostnění obchodních zájmů před ochranou lidského zdraví a životního prostředí, což je v příkrém rozporu s cíli nařízení REACH.

- Skutečnost, že problematiky udržitelného rozvoje, účinného využívání zdrojů a zelené ekonomiky nejsou vůbec zmiňovány v portfoliích místopředsedů, naznačuje, že bude Komise prosazovat zastaralé paradigma ekonomického růstu, které přináší výhody průmyslu a pracovním místům minulosti, místo progresivních nových míst a že Komise bude špatně vnímat omezení a limity reálného světa.
- Váš slib nepovolit žádnou legislativní iniciativu, která není v souladu s vašimi prioritami, v kombinaci s neexistencí priorit v oblasti životního prostředí, naznačuje de-facto konec politiky EU v oblasti životního prostředí.

Jsme přesvědčeni, že tyto obavy je třeba řešit, pokud má Evropský parlament tuto Komisi schválit, a co je důležitější, pokud má Komise reagovat na potřeby a očekávání občanů EU – současných a budoucích generací.

Se srdečným pozdravem,

Angelo Caserta, regionální ředitel - BirdLife Europe

Jménem ředitelů organizací Green 10

Wendel Trio, ředitel - Climate Action Network (CAN) Evropa

Anelia Stefanova, ředitelka - CEE Bankwatch Network

Jeremy Wates, generální tajemník - European Environmental Bureau

Magda Stoczkiewicz, ředitelka - Friends of the Earth Europe

Mahi Sideridou, generální ředitelka - Greenpeace European Unit

Genon K. Jensen, výkonná ředitelka - Health & Environment Alliance

Christian Baumgartner, ředitel - Naturefriends International

Jos Dings, ředitel – The European Federation of Transport and Environment (T & E)

Tony Long, ředitel - WWF European Policy Office

K dopisu se připojil rovněž Zelený kruh a tedy i Calla.

V Rudolfovském lomu byl nalezen celoevropsky chráněný motýl

Ve sporu o další zástavbu v údolí Rudolfovského potoka získali ochránci přírody nový argument. Biologický průzkum zpracovaný entomologem Aloisem Pavlíčkem odhalil nebo potvrdil na jeho území výskyt několika chráněných a ohrožených druhů. Opravdovým překvapením se stal objev přástevníka kostivalového, krásného motýla, který patří na seznam druhů chráněných v celé Evropské unii soustavou Natura 2000 (viz foto Aloise Pavlíčka).

„Věděli jsme, že údolí Rudolfovského potoka je z pohledu ochrany přírody cenné území, které slouží ohroženým i běžným druhům jako důležité

útočiště v okolní krajině. Nález přástevníka kostivalového to jen potvrzuje,“ komentuje výsledky průzkumu Jiří Řehounek z Cally.

Podle průzkumu žijí v lomu i další chráněné druhy, konkrétně motýli batolec duhový a batolec červený, ropucha obecná, skokan zelený, slepýš křehký, ještěrka obecná, užovka obojková a zmije obecná. Z dalších vzácných druhů byl zaznamenán např. okáč kluběnkový, motýl světlých listnatých lesů.

„Vzhledem k pokročilé vegetační sezóně a krátkému času od zadání průzkumu jsem prováděl pouze orientační biologický průzkum. Důkladný průzkum lokality během celé vegetační sezóny by jistě odhalil i další vzácné a chráněné druhy, které se v Rudolfovském lomu vyskytují,“ říká autor průzkumu Alois Pavlíčko a dodává: „Zásahy spojené s plošnou změnou vegetace jsou nežádoucí a vedly by k destrukci stávajících stanovišť.“

Rudolfovské sdružení Náš domov doručilo biologický průzkum na odbor životního prostředí krajského úřadu. Právě zde se totiž nyní rozhoduje o vyhlášení významného krajinného prvku Rudolfovský lom. Případ se na krajský úřad vrátil poté, co soud vyhověl žalobě obce Jivno a některých vlastníků pozemků, kteří v údolí prosazují další zástavbu.

„Věříme, že objev celoevropsky chráněného motýla a dalších druhů je dostatečným důvodem pro registraci významného krajinného prvku. Rudolfovský lom si ochranu rozhodně zaslouží, a to nejen kvůli chráněným druhům, ale především jako klidné místo k odpočinku a rekreaci obyvatel, které dosud není postiženo divokou výstavbou. Taková místa bychom měli chránit a ne je ničit další zástavbou,“ uzavírá Jaroslav Valevský ml. ze sdružení Náš domov.

Společná tisková zpráva Našeho domova a Cally

Vymyšlená tvrzení pana starosty poletují tiskem jako motýli

V poslední době se ve sdělovacích prostředcích objevila prohlášení pana Josefa Makovce, starosty obce Jivno, která se týká další zástavby v přírodně cenném údolí Rudolfovského potoka. Např. v týdeníku 5+2 je uvedena jeho doslovná citace: „Už jsem ze všeho unavený. Schvalování územního plánu se táhne tři roky. Proti je jen pár lidí z Rudolfova. Teď si vymýšlejí motýly a užovky. Brání rozvoji obce.“

Protože se pan starosta vyjadřuje k naší činnosti a uvádí přitom nepravdivé údaje, rozhodli jsme se stručně reagovat:

Není pravdou, že proti další zástavbě v údolí Rudolfovského potoka je „pár lidí z Rudolfova“. K

této cause už vznikly dvě petice, pod nimiž se sešlo celkem 1581 podpisů. Veřejného projednávání územního plánu se zúčastnilo ke stovce občanů, kteří se do jivenského hostince stěžili a pro nával ve stísněných prostorách se ani nedostali k prezenční listině. Někteří z nich si kvůli tomu vzali dovolenou. Dostáváme také mnoho souhlasných e-mailů a dalších reakcí od lidí, mnohdy zcela neznámých, abychom své úsilí nevzdávali.

Není pravdou, že bychom si „vymýšleli motýly a užovky“. Výskyt chráněných a ohrožených druhů v údolí byl znám již delší dobu, protože do těchto míst chodívají často amatérští i profesionální přírodovědci. Biologický průzkum zpracovaný pro sdružení Náš domov, který potvrdil nebo nově odhalil výskyt řady chráněných a ohrožených druhů, zpracoval zkušený biolog Alois Pavlíčko. Výrok pana starosty o vymyšlených motýlech a užovkách je k panu Pavlíčkovi hrubě urážlivý.

Výskyt chráněných a ohrožených druhů ovšem rozhodně není jediným argumentem odpůrců další zástavby v údolí, jak se snaží pan Makovec konstruovat. V tomto sporu jde v první řadě o zástavbu na místě krajinné zeleně, o urbanismus a územní plánování, o prostupnost krajiny pro lidi i zvířata nebo o

nesmyslné stavby zhoršující povodňové poměry v údolí Rudolfovského potoka.

Není pravdou, že chceme „bránit rozvoji obce“. Územní plán Jivna umožňuje stavět na mnoha jiných místech v jeho katastru. Rozvoj obce ovšem zajistí netkví v živelné zástavbě dosud volné krajiny, která přináší prospěch jen úzké skupině ekonomicky zainteresovaných osob. Spočívá mimo jiné i v péči o přírodu a životní prostředí, v naslouchání občanům a jejich podílu na správě věcí veřejných.

Brání - li někdo rozvoji obce, tak je to právě pan starosta Makovec a jivenské zastupitelstvo, které prodává v návaznosti na změnu územního plánu obecní pozemky včetně veřejných komunikací za nevýhodné ceny (včetně pozemků ve VKP Rudolfovský lom). Z nich se pak obratem stávají mnohonásobně dražší parcely a obec přichází o peníze na rozvoj.

My rozvoji obce nebráníme. Bráníme pouze volnou krajinu a zachovalou přírodu, která slouží jako místo odpočinku pro obyvatele Rudolfova, Českých Budějovic i dalších obcí. Bráníme ji důsledně legálními prostředky, v souladu s našimi zákony i mezinárodními úmluvami, k nimž se naše země hlásí. Jako občané na to máme právo.

Bráníme krajinu, kterou máme rádi.

Jaroslav Valevský ml. Náš domov
Eliška Štěpánová, Náš domov
Zdeňka Sobíšková, Náš domov
Jaroslav Valevský st., Náš domov
Milan Dušejovký, Náš domov
Jiří Řehounek, Calla
Jaroslava Brožová, Jihočeské matky

Petice za dobrý zákon o NP Šumava dnes předána sněmovně

Přes čtyři desítky tisíc návštěvníků Národního parku Šumava a lidí z celé republiky apelují peticí na zákonodárce, aby jasnými pravidly zajistili ochranu divoké přírody před těžařskými firmami a krásné šumavské krajiny před developery a spekulanty s pozemky. Vyjadřují tím současně nesouhlas s likvidací chráněné přírody špatným zákonem, který v červnu schválil senát.

Petici předal 3. září její petiční výbor – Jaromír Bláha z Hnutí DUHA, profesor Pavel Kindlmann z Karlovy univerzity a Akademie věd a herec Petr Vacek – petičnímu výboru poslanecké sněmovny. Petici za dobrý zákon o Národním parku Šumava podepsalo už 41 667 obdivovatelů tamější přírody.

Petiční výbor sněmovny vyslechl argumenty petičního výboru, předních vědců i zástupců šumavské

veřejnosti. Zpravodaj petice, poslanec František Laudát, uzavřel veřejné projednání s tím, že navrhne petičnímu výboru sněmovny přijmout usnesení obsahující tyto body: 1) výbor souhlasí s východiský a cíli petice, 2) zájmy ochrany přírody na Šumavě jsou národního a mezinárodního, nikoli lokálního významu a 3) žádá ministerstvo životního prostředí, aby předložilo připravovanou novelu zákona o ochraně přírody a krajiny v duchu cílů petice. Vyzval přítomné poslance, aby „nenechali proměnit Šumavu v druhé Krkonoše“ a přislíbil, že udělá vše pro to, aby senátní zákon byl sněmovnou „smeten ze stolu.“

Počet signatářů petice se jen během léta vyšplhal na téměř dvojnásobek. Podpisy přibývaly po tisících, a to z desítek míst celé ČR. Lidé tak reagovali na vyhocení situace poté, co senátoři v červnu schválili svůj vlastní návrh likvidačního zákona o Šumavě. Senátoři tak ignorovali veřejné mínění, přes dvacet pět tisíc signatářů petice i důrazná varování vědců a poslali do sněmovny zákon, který by mj. umožnil zástavbu na dvou třetinách jeho území. Takové podmínky nemá žádný jiný NP v Evropě a pro Šumavu by to znamenalo faktický zánik národního parku. Sněmovna začne senátní návrh projednávat pravděpodobně ve druhé polovině září.

Z celkového počtu 41 667 podpisů je jich 4 633 od návštěvníků národního parku z petičního stánku u pramenů Vltavy. Na webu Hnutí DUHA podpořilo petici 6 850 lidí www.hnutiduha.cz/petice/.

Aktivita milovníků Šumavy zároveň vyvrací hlasitý, ale mylný názor několika jihočeských politiků, že by o Šumavě měli rozhodovat pouze starostové tamějších obcí či regionální bossové. Ze samotného názvu chráněného území „národní park“, hodnot území i jeho mezinárodního uznání i a z občanské podpory vyjádřené v petici plyne, že význam území zdaleka přesahuje sedm obcí s celkem tisícovkou obyvatel, které leží v národním parku.

V průběhu sporu o NP vystupuje do popředí stále jasněji fakt, že za snahou o nový šumavský zákon stojí zájem o lukrativní stavební pozemky a o těžbu dřeva ze strany vlivných jihočeských a západočeských lobbistických skupin, jejichž sítě vedou až k Miloši Zemanovi, právě tak jako dřív vedly k Václavu Klausovi. Senátor Jan Veleba (SPOZ) již přímočaře vyzývá k těžbě dřeva v národním parku kvůli požadavkům dřevozpracujícího průmyslu.

Petice žádá poslance a senátory, aby přijali takový zákon o Národním parku Šumava, v němž:

- bude hlavním cílem ochrana přírody; ostatní činnosti budou možné do míry, jež neohrozí vzácnou přírodu;
- bude zachována současná rozloha území ponechaného přírodě, tj. 30 % národního parku a stanoveno jeho postupné rozšíření alespoň na 50 % do roku 2030 tak, jak určuje současný Plán péče o národní park a jak je to obvyklé v ostatních evropských národních parcích;
- bude omezena další výstavba tak, aby nezničila cennou šumavskou krajinu.

Petici podpořila i řada respektovaných osobností kulturního a veřejného života, například Jiří Suchý, Věra Čáslavská, Ivan Trojan, Jan Hřebejk, Eva Kantůrková, Jiří Žáček, Ondřej Neff, Václav Havelka, Monika Načeva, Bára Hrzánová, Tom Kočko, Zdenek Merta, Ladislav Gerendáš, Miloslav Stingl, Olga Sommerová, Boris Hybner, Alois Švehlík, Sára Saudková, Erazim Kohák, Martin Bursík, Josef Fanta, Karel Janeček, členové činohry Národního divadla Saša Rašilov, Vladimír Javorský, Jiří Štěpnička, Jan Novotný, Filip Rajmont a Rudolf Stärz.

Hnutí DUHA opakovaně upozorňuje, že zákon musí - a může - zajistit jak ochranu světového přírodního dědictví, tak kvalitní život místních lidí. Nedávno publikovaná studie renomované společnosti EFTEC ukázala, že právě rozšíření oblastí ponechaných divoké přírodě a turistům přinese - tak jako v jiných NP světa - vyšší návštěvnost a tím i ekonomický rozvoj šumavských obcí.

Senátní návrh zákona o Šumavě například umožňuje další zástavbu včetně developerských projektů až na dvou třetinách národního parku a změnou hranic zón vychází vstříc spekulantům s pozemky. Také vůbec nezajišťuje, že v parku bude jakékoli místo pro divokou přírodu - tedy účel, kvůli kterému se

národní parky zřizují – a vyvádí pozemky z majetku státu.

Jaromír Bláha, expert na ochranu lesů z Hnutí DUHA a člen petičního výboru, řekl: „Návrh zákona o Šumavě od kmotrů z Hluboké nad Vltavou je očividně napsaný pro těžbařské firmy, developery, spekulanty s pozemky a papalášské lovce, kteří si chtějí přijet do parku zastřílet. V červnu jej schválil navzdory veřejnému mínění i varování vědců senát a nyní míří do sněmovny.“

„Bezmála čtyřicet dva tisíc lidí z celé republiky však dalo podpisem pod petici najevo, že chtějí v národním parku divokou přírodu a nepřejí si jeho likvidaci. Budeme nyní spolu s nimi všemi sledovat, jak budou poslanci hlasovat o budoucnosti našeho největšího národního parku – zda v něm jasnými pravidly podpoří přírodu a turisty tak, jak je to ve všech jiných národních parcích Evropy, anebo zda dají zelenou jeho zničení. Věříme, že budou mít víc soudnosti než senátoři.“

Petr Vacek, herec a člen petičního výboru, řekl: „Z čeho se skládá to, že jsme Češi? Z naší kultury, z našich dějin a naší krajiny, naší krásné české země. Česká krajina v sobě ukrývá poklady, kterými se můžeme pyšnit před celým světem. Zatím. Pokud dopustíme likvidaci Národního parku Šumava, jeden z nejcennějších pokladů zmizí. Bude legálně rozkraden, zastavěn a vykácen. Protože to je to, o co ve skutečnosti jde v senátním návrhu zákona o Šumavě. Skutečná hodnota Šumavy je nevyčíslitelná, mnohem vyšší než cena dřeva a pozemků. Nedopustíme krádež národního bohatství. Nedopustíme ničení české národní identity.“

Libor Štěrba, hlavní koordinátor sběru podpisů, vyjádřil touhu lidí po divoké přírodě na Šumavě slovy: „Příviv nových hlasů pod peticí přičítáme stejně jako v minulosti tomu, že Šumavu vnímá velká většina občanů naší země zcela oprávněně jako naprosto jedinečné území, a to v mnoha rovinách. Tou nejčinnější je však rovina citová v podobě vztahu k této části naší země jakožto k čemusi původnímu, panenskému, archetypálnímu. Je pak jen přirozené, že pokud se místní „politici“, hejtmani a všemožní prospěcháři snaží, např. v podobě aktuálního senátního návrhu zákona, národní park fakticky zrušit, je to lidmi vnímáno nikoliv jen jako alarmující ohrožení tamější krajiny a přírody, ale jako zásadní ohrožení jich samotných v jejich emocionální a etické podstatě.“

Tisková zpráva Hnutí DUHA

Senátní zákon o NP = skrytý nájezd „krále Šumavy“ F. Taliána a podnikatelů na lukrativní pozemky

Kontroverzní podnikatel František Talián, poradce senátora Tomáše Jirsy, je vlastníkem řady parcel v šumavském národním parku, které tento zákonodárce z ODS navrhuje v senátním zákonu o Šumavě převést do zastavitelné zóny s nižším ochranným režimem. Zákon by mohl být projednán na schůzi sněmovny, která začíná právě dnes.

Schválením senátního zákona by se náhle octly ve třetí zóně - potenciálně zastavitelném území - nejen Taliánovy pozemky, ale nově i 770 hektarů luk, pastvin a lesů chráněných dosud ve II. zóně NP, z nichž část patří ke krajinářsky nejčinnějším územím v okolí šumavských obcí. Tato plocha představuje teoreticky až 7 700 nových stavebních parcel.

Část z nich již předem skoupily realitní, developerské a stavební firmy i advokátní

kanceláře z Klatov, Prachatic, Prahy, Brna nebo Příbrami. Další jejich část, která je dosud v majetku státu, stejně jako pozemky ležící v zastavěném území obcí, umožňuje senátní zákon rozprodat. Odhalila to podrobná analýza map, kterou dnes přehledně zveřejnilo Hnutí DUHA.

Tato půda včetně pozemků pana Taliána by schválením zákona dramaticky nabyla na hodnotě. Ve třetí zóně je totiž možné půdu pouhou změnou územního plánu rychle převést na lukrativní stavební parcely. Senátor Tomáš Jirsa z Hluboké nad Vltavou, pravá ruka jihočeského kmotra Pavla Dlouhého, je spoluautorem a hlavním proponentem senátního zákona o Šumavě. Jeho poradce František Talián, který si nechává říkat Král Šumavy a národní park považuje za „zločineckou organizaci“ se netají se svým cílem jej zrušit. Vlastní řadu parcel kolem Kvildy, Stožce, Srní, Nového Údolí, Strážného a Č. Žlebů, které senátor Jirsa prosazuje převést do třetí zóny.

Mezi další vlastníky pozemků v místech, které by podle zákona navrženého senátorem Jirsou přešly nově do potenciálně zastavitelného území, patří například tyto lidé:

- Majitelem celé stráně nad Modravou je uhlobaron Zdeněk Bakala.
- U Stožce vlastní pozemky firma Silvanus s.r.o., jejímž majitelem je Jiří Vlach, který byl v devadesátých letech místopředsedou ODS, později prvním náměstkem jihočeského hejtmána. Mnoho pozemků u Českých Žlebů, Stožce a Strážného patří prachatické realitní kanceláři Nemo.
- Velké pozemky v Borové Ladě vlastní českobudějovický podnikatel v realitách a ubytovací činnosti Gerald Arthur Konstantin.
- Na Srní vlastní pozemky developerská společnost Eurobuild s.r.o či firma Stavus, a.s.
- Na Kvildě má pozemky provozovatel apartmánů Václav Kotal.
- Řadu pozemků nakoupili právníci - na Modravě například pražští advokáti JUDr. Petr Novotný a JUDr. Monika Novotná z firmy Rödl & Partner, která poskytuje obci Modrava právní služby.
- Rozsáhlé pozemky u Českých Žlebů patří strakonickému advokátovi JUDr. Jiřímu Šmrhovi.

Mnohem větší plochy, které chtějí senátoři převést do třetí zóny, jsou však dnes ještě ve vlastnictví státu. Převod do třetí zóny by ovšem otevřel cestu jejich rozprodeji. A jen malé množství pozemků z celkové plochy 770 hektarů patří drobným zemědělcům.

Návrh na nové vymezení třetí zóny NP Šumava obsažený v senátorem Jirsou předloženém a senátem schváleném zákonu o Šumavě, dojednali bývalý ředitel NP Šumava Jiří Mánek (ODS) a bývalá starostka Stožce Zdenka Lelková. Neúspěšně jej prosazoval už bývalý ministr Tomáš Chalupa (ODS).

Další pozemky – v zastavěných územích obcí – chce senátní zákon přímo vyvést z majetku státu převodem na obce. Senátoři ale neuvodli, jakých parcel a v jaké hodnotě by se stát měl vzdát. Státní půdu, kterou v minulosti obce na Šumavě dostaly zdarma, obratem rozprodaly.

Územní plány většiny šumavských obcí jsou přitom k nové výstavbě už nyní více než velkorysé. Některé obce se mohou i bez rozšiřování třetí zóny a dalších změn územního plánu rozrůst až na dvojnásobek, například Filipova Huť či Kvilda. Na Kvildě je už rozparcelovaný celý malebný luční svah směrem k pramenům Vltavy. Prodej pozemků inzerují obří billboardy například v Praze a na strakonické dálnici (foto v příloze).

K povolení stavby je nutný souhlas správy NP, ovšem existence staveb hrubě narušujících krajinný ráz (například apartmánové sídliště v Borových Ladech) ukazuje, že není dostatečným nástrojem k regulaci výstavby. Statistická data přitom ukazují, že výstavba nových domů je z celé

ČR největší v okolí Prahy a dále právě v NP Šumava a NP Krkonoše. Ceny stavebních parcel na Šumavě se pohybují od 600 do 3000 Kč za m².

Hnutí DUHA vyzvalo poslance, aby senátorský návrh okamžitě odmítli. Zaslalo jim informační list „Prachobyčejný nájezd na státní pozemky“ kde je varuje před pozemkovými spekulacemi a nebezpečnou cestou převodu státních pozemků na obce. Zároveň jim poskytlo i [obrazovou publikaci](#) mapující deset z nejkrásnějších území divoké přírody a malebné krajiny na Šumavě ohrožených zástavbou a kácením.

Jaromír Bláha, expert na ochranu lesů z Hnutí DUHA, řekl: „*Ted' už víme, proč stavební firmy, realitní kanceláře a podnikatelé s vazbami na politiky dopředu skupovali zemědělské pozemky ve druhé zóně národního parku, ačkoliv se tam nesmí stavět. Návrh zákona o Národním parku Šumava, který poslali senátoři do poslanecké sněmovny – to je prachobyčejný nájezd na lukrativní pozemky. Kdyby jej poslanci schválili, umožnila by už jen pouhá změna územního plánu převést tyto pozemky na stavební parcely. Je to dobrý byznys pro nejbohatší, jenže miliony turistů chtějí v národním parku vidět divokou přírodu a harmonickou krajinu, nikoliv apartmánovou zástavbu či luxusní a nevkusné haciendy bohatých podnikatelů z velkých měst.*“

„*Pokud senátoři chtějí skutečně národní park zrušit, měli to říct férově rovnou, a ne to halit do rádobý zákona. Doufáme, že poslanci budou soudnější, senátní zákon smetou ze stolu a připraví rozumnější, který zajistí ochranu divoké přírody i prosperitu místních obcí. Jeden takový návrh vypracovalo Hnutí DUHA společně s vědci z ústavu CzechGlobe Akademie věd a Karlovy univerzity. Navrhuje polovinu území NP pro divokou přírodu a druhou polovinu pro šetrné lesní hospodaření a regulovaný rozvoj obcí. Taková podmínky přesně odpovídají současnému stavu přírody na Šumavě i mezinárodním pravidlům platným pro NP.*“

Tisková zpráva Hnutí DUHA

Mapy vlastníků pozemků, které senátorský návrh zákona navrhuje nově převést do třetí zóny:

http://www.hnutiduha.cz/sites/default/files/publikace/2014/09/sumava_mapy.pdf

Napište poslancům, aby zamítli senátní návrh zákona o Šumavě

Skupina senátorů kolem Tomáše Jirsy (ODS) z Hluboké nad Vltavou schválila návrh zákona, který by předal park do rukou spekulantů s pozemky, těžařských firem a developerů, pokud by jej schválila sněmovna. Jejich návrh mimo jiné:

- Nezajišťuje, že v národním parku bude vůbec existovat divoká příroda.
- Umožňuje další zástavbu, včetně developerských projektů, až na dvou třetinách krajiny národního parku.
- Chce zrušit vzácné horské lesy na Hraničnicku, kde žijí ryši a tetřevi, a vybudovat tam lanovku a sjezdovku.
- Rozšíří třetí zóny v okolí obcí, čímž umožní převést část šumavské krajiny na lukrativní stavební parcely.
- Vyvádí některé pozemky z rukou státu obcím, a ty je mohou obratem rozprodat.
- Říká, že péče o lesy v národním parku by neměla podléhat zákonu o ochraně přírody jako dosud, ale pravidlům, která platí pro komerční lesy.
- Nařizuje lov zvěře úplně všude krom intravilánů obcí.

Napište poslancům, jestli jejich srdce bije pro Šumavu. Pomozte nám zachránit Národní park Šumava před (snad) posledním pokusem o zničení divočiny a krásné šumavské krajiny likvidačním zákonem, který prošel senátem. Více na <http://www.hnutiduha.cz/srdce/>.

Převzato z webu Hnutí DUHA

Kde je vzít a nekrást

Česká politika odborníky příliš nepřitahuje, přičemž o expertech na životní prostředí to platí dvojnásob. Ono se ostatně není čemu divit, když se podíváme, jak ti odborníci v našich politických stranách dopadají. Jen proto se mohl do křesla stínového ministra životního prostředí vyšvihnout Jiří Zimola, původně učitel dějepisu a češtiny, ačkoli „odborně“ proslul pouze opakování mantry o kůrovcové kalamitě tisíciletí na Šumavě. Jen proto je resortní stínovou ministryní za KSČM Kateřina Konečná, absolventka oboru veřejná správa. A na podivnou trojici reálných ministrů počínající Pavlem Drobilem raději nevzpomínat.

I když většině českých stran nelze upřít na tomto poli upřímnou snahu, v počtu „expertů“ přes životní prostředí samozřejmě nejvíce vyniká ODS. Poslanec Jan Zahradník aktuálně vyzval veřejnost k podpoře senátního návrhu zákona o Šumavě. Doslova v něm píše: „Vyzývám proto všechny starosty šumavských obcí, vyzývám všechny Šumaváky, vyzývám všechny občany České republiky, kteří chtějí zachovat Šumavu nejen jako území krásné a uchvacující přírody, ale i jako místa, kde po staletí žili a měli by i nadále žít lidé, aby tento svůj názor svým poslancům napsali. Podpořte senátní návrh zákona o Národním parku Šumava a napište poslancům.“ K tomu pár invektiv

na adresu názorových oponentů, jako je „demagogie“, „matení veřejnosti“ nebo „zjevné manipulace“.

Obsah textu mě samozřejmě nepřekvapil, neboť pan Zahradník je ve svých názorech na Šumavu dlouhodobě konzistentní. Co mě ale zarazilo, byly funkce připojené za páně Zahradníkovu jméno: „Poslanec a expert ODS pro oblast životního prostředí“. Je přitom všeobecně známo, že Jan Zahradník je vystudovaným učitelem matematiky a fyziky. Ne že by matematik nemohl porozumět ochraně přírody. Podobně jako u jiných oborů, třeba matematiky, je k tomu však zapotřebí soustavné studium a nějaká praxe v oboru. V českých luzích a hájích se však zdá, že k porozumění libovolnému oboru postačuje získání politické funkce.

Nechci tvrdit, že stínovým nebo opravdovým ministrem životního prostředí musí být vždy odborník z oboru. Už proto, že záběr MŽP je opravdu hodně široký a jedna osoba ho stěží obsáhne. Ať je ministr vzděláním třeba obráběč kovů, ale potřebuje se obklopit týmem expertů, kterým bude v odborných otázkách naslouchat. Čehož právě čeští politici často nejsou schopní, a tak se k nim skuteční odborníci příliš nehrnou. I matematik se může stát ze dne na den dobrým ministrem, expertem v oblasti životního prostředí však stěží.

Jiří Řehounek

Mandela, Gorbačov, princ Charles, přední vědci a teď Hnutí DUHA

Prestižní evropská cena za ochranu Šumavy a mezinárodní porozumění putuje po čtvrtstoletí od pádu železné opony poprvé do střední Evropy. Hnutí DUHA získalo – jako vůbec první střeoevropský laureát – prestižní cenu od evropské nadace EuroNatur. Toto ocenění za přínos k ochraně přírodního dědictví v mezinárodním měřítku dosud dostali špičkoví vědci a významné osobnosti, mezi nimi např. princ Charles, Nelson Mandela či Michail Gorbačov.

Ekologická organizace získala cenu za své „mimořádné zapojení do úspěšné ochrany NP Šumava

během dvou posledních desetiletí.“ Prezidentka nadace Christel Schroeder v dopise adresovaném Hnutí DUHA zdůraznila, že tento „výjimečný úspěch souvisí s osobním nasazením pracovníků i podporovatelů organizace.“ Nadace tak ocenila dlouholetou práci ekologické organizace na ochraně našeho největšího a celoevropsky významného NP. Šumava je spolu s Bavorským lesem největším územím divočiny ve střední Evropě a nepostradatelnou součástí tzv. Evropského zeleného pásu, cenných chráněných území podél bývalé železné opony.

Nadace EuroNatur udělila cenu v souvislosti s letošním pětadvacetiletým výročím pádu železné opony. V dopise nadace se uvádí: „Letošní cenou vyzdvihujeme úsilí o ochranu přírody a mezinárodní porozumění uvnitř občanské společnosti podél Evropského zeleného pásu. Jsme přesvědčeni, že mír v Evropě může přetrvat jen tehdy, bude-li její rozvoj obsahovat ochranu přírodního dědictví a bohatosti evropských přírodních i kulturních krajín. Příspěvek Hnutí DUHA k tomuto úsilí je příkladný.“

Předchozími laureáty ceny se stali také hollywoodský režisér Roland Emmerich nebo Klaus Töpfer, bývalý ředitel Programu OSN pro životní prostředí (UNEP). Ocenění si odnesli i nestorka německého ekologického zemědělství Dagí Kiefferová, chorvatský ochránce přírody Goran Gugič, bývalý ředitel národního parku Bavorský les Hans Bibelriether nebo jeden z řeckých ostrovů, kde dobře chrání místní přírodu. Nadace EuroNatur usiluje o ochranu evropského přírodního dědictví, biologické rozmanitosti a harmonické krajiny. Prosazuje, aby ochrana přírody byla sjednocujícím sociálním a politickým činitelem. Podporuje projekty a osobnosti, které pracují pro ochranu přírody bez ohledu na hranice států.

Díky práci Hnutí DUHA, vědců i místních sdružení je dnes Šumava stále národním parkem, kde mají přednost ochrana vzácné divoké přírody a turisté před developerskými projekty a těžbou dřeva. Dvacetiletá práce Hnutí DUHA na ochraně vzácné šumavské přírody, za niž získalo již několik ocenění, však zdaleka nekončí. Senát totiž v červnu schválil návrh zákona, který by cenný národní park otevřel stavebním projektům i těžařským firmám a prakticky jej zlikvidoval. Skandální návrh mají již v září projednat poslanci a poslankyně.

„Přicházející podzim připomene pětadvacáté výročí pádu železné opony. Nadace EuroNatur vybrala jako laureáta letošní ceny Hnutí DUHA, protože s mimořádným úsilím přispívá k proměně dřívější železné opony ke středoevropskému pásu plnému života. Hnutí DUHA usiluje o záchranu NP Šumava jako jedné z posledních oblastí divočiny ve střední Evropě a mobilizuje českou i mezinárodní veřejnost k tomuto cíli,“ vysvětluje udělení ceny mluvčí nadace EuroNatur Katharina Grund.

„Udělení ceny ukazuje, že na západ od našich hranic si dobře uvědomují význam vzácné šumavské přírody a divočiny, ale i přeshraniční spolupráce pro celý kontinent. Právě ze zahraničí, ne od nás zní v posledních letech stále silnější hlas vyzývající k ochraně mimořádného přírodního dědictví v zeleném srdci Evropy. O to skandálnější je, že senát navrhl tento skvost otevřít developerům a těžařským firmám a zničit jej umožněním zástavby na dvou třetinách území. Doufám, že poslanci a poslankyně napravit pověst naší země a senátní zákon, jehož projednání začne už v září, odmítnou,“ říká Jiří Koželuh z Hnutí DUHA a dodává: „Udělení ceny nastavuje kritické zrcadlo domácím politikům. Zatímco na západ od Šumavy ctí ochranu přírodního dědictví a její zastánce jako stavitele kulturních mostů k budoucí trvale udržitelné, mírové Evropě regionální spolupráce, v naší zemi jsou některými politiky napadáni a považováni za „brzdu pokroku“. Zatímco fyzicky železná opona před čtvrtstoletím padla, v myšlení a činech řady našich politiků je stále přítomna.“

Tisková zpráva Hnutí DUHA (redakčně upraveno a kráceno)

Pokračujeme v představování nominací výroků, které se utkají v celostátní anketě o Zelenou perlu za rok 2014.

„Pokud bychom totiž nic neudělali a jen nečinně přihlíželi, jak ultrazelená lobby pod rouškou vzletných ideálů nicméně čistě za účelem plnění vlastních kapes, plení Šumavu, čeká tento krásný kout České republiky katastrofa. Už nyní je přes dvacet tisíc šumavských lesů zničeno, už nyní je silně narušena rovnováha mezi přírodou a lidmi, kteří tady žijí,“

Jan Veleba, SPO, senátor, ze semináře „Zachraňme Šumavu a český dřevozpracující průmysl“, 1. 9. 2014, <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici->

volicum/Veleba-SPO-Fakta-jsou-sokujici-nesmime-nechat-nadale-plenit-Sumavu-333233

„Není tak jasné, zda požadavky DG ENVI skutečně vyplývají z evropské legislativy, anebo jsou výmyslem několika úředníků Evropské komise omámených ekologickými nevládními organizacemi.“

Kateřina Konečná, europoslankyně za KSČM

EIA: Účast veřejnosti na rozhodování s omezením, ale bez nesmyslné byrokracie

Lidem zůstane právo účastnit se rozhodování o stavbách, které mohou výrazně snížit kvalitu jejich života i cenu nemovitostí – například výstavbou skládek či chemiček v jejich okolí. K dílčímu omezení práv občanů dojde, ale nesmyslné byrokratické překážky zavedeny nebudou. Po drtivé kritice přepracovalo ministerstvo životního prostředí svůj návrh novely zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA). Vláda jej přijala.

Návrh novely EIA z jara tohoto roku zásadně omezoval občanská práva a byl tak v přímém rozporu s programovým prohlášením vlády, Aarhuskou úmluvou a dokonce i evropskou směrnicí, jejíž plnění měl původně zajistit. Po drtivé kritice ze strany Asociace ekologických organizací Zelený kruh i Evropské komise a po náročných jednáních ministerstvo hlavní chyby návrhu opravilo.

Občané tedy nebudou muset ke každému svému vyjádření shánět stovky podpisů a platit tisíce korun za jejich úřední ověřování. K určitému omezení účasti veřejnosti ale dojde – nově založené místní spolky budou k účasti v řízení potřebovat 200 neověřených podpisů. Účastnit se nadále nebudou moci nájemníci z domů v sousedství stavby.

Novela nově uvádí, že účastníci řízení budou moci vedle procesních chyb namítat také vážné porušení zákonů na ochranu životního prostředí. O skutečném dopadu této deklarace ovšem rozhodne až praxe soudního rozhodování. Soudy nově musí spor uzavřít do pěti měsíců a po tuto dobu musí být správní rozhodování o daném záměru přerušeno. To by mělo významně zkrátit mnohaleté soudní průtahy.

Samotný návrh je napsán složitě a místy nejednoznačně. Velmi komplikovaný, náročný a zdlouhavý zůstává také celý proces rozhodování o stavebních záměrech. O jeho změnách se proto hovoří v souvislosti s uvažovaným budoucím spojením povolení řízení do jednoho. Tomu se ekologické organizace přirozeně nebrání, musí však zůstat zachována účast veřejnosti na rozhodování. Musí také platit zrychlené rozhodování soudů i pravidlo, že při zpochybném povolení stavba nezačne, dokud soud nerozhodne. Stále totiž dochází k rušení povolení staveb, které vznikly v rozporu s předpisy a

následně jsou povolovány dodatečně jen proto, že již stojí. Aby skutečně došlo ke zkrácení rozhodování, je nutné také posílení správních soudů a skutečné oddělení výkonu státní správy od samosprávy v případě stavebních úřadů.

Julia Sokolovičová, ředitelka asociace ekologických organizací Zelený kruh řekla: „*Nápad honit občany po úřadech a tahat jim z kapes peníze, aby se pak ke stavbě chemičky v sousedství směli jen nezávazně vyjádřit, byl skutečně absurdní. Současný návrh sice zavádí omezující podmínky pro místní iniciativy, možnost lidí domoci se práva se ale přiblíží pravidlům v ostatních zemích Evropské unie.*“

Pavel Černohous, Ateliér pro životní prostředí doplnil: „*Co se týče nájemníků, tj. dotčených lidí ze sousedství, návrh novely je ignoruje. A v tomto je a bude zákon nadále v rozporu s Listinou lidských práv, v rozporu s Aarhuskou úmluvou, v rozporu se směrnicí EIA. Je absurdní, že ČR se nazývá právním státem, a přitom lidem znemožňuje, aby hájili své právo na příznivé životní prostředí.*“

Tisková zpráva Asociace ekologických organizací Zelený kruh

Nový atomový zákon: zvýhodnění pro jadernou energetiku trvá

Státní úřad pro jadernou bezpečnost připravil návrh nového atomového zákona. Návrh prochází připomínkovým řízením a bude ještě letos předložen vládě. Calla, která legislativu upravující podmínky pro jadernou energetiku dlouhodobě sleduje, má k návrhu zákona tyto zásadní připomínky:

1. Zachovává pro ČEZ neúměrně nízkou limitovanou úroveň odpovědnosti za jadernou škodu, navíc pro ni vytváří samostatný zákon.

Návrh plně zachovává dnešní výhodu ČEZu, který má garantované omezené ručení za škody po možné havárii jen do výše 8 miliard korun, pojistit se pak musí na pouhé 2 miliardy korun. Oproti tomu škody po těžké havárii atomových reaktorů mohou dosáhnout astronomických částek. Po Fukušimě jsou škody odhadovány na 4,3 bilionu korun, po Černobyli 4,6 bilionu korun, francouzský státní institut pro jadernou bezpečnost IRSN odhadl možnou škodu po havárii v jedné z tamních elektráren na 10,9 bilionu korun. České omezení již několik let neodpovídá ani požadavkům mezinárodních smluv, které Česká republika podepsala. Doplnkový protokol Vídeňské úmluvy o občanskoprávní odpovědnosti žádá minimální výši odpovědnosti za škody 300 milionů SDR (Special Drawing Rights). To je dle kurzu v přepočtu o jednu či několik miliard navíc, než stanovuje český atomový zákon.

Provozovatelé jaderných elektráren by měli ručit za všechny škody, které způsobí, měli by mít odpovídající pojištění a svoji odpovědnost by měli nést i dodavatelé klíčových technologií, kteří se dnes na náhradě škod nepodílejí.

Státní úřad pro jadernou bezpečnost chce navíc vyjmout odpovědnost za jadernou škodu z atomového zákona a zřídit pro tuto oblast samostatnou normu (v podobě zbytkového zákona č. 18/1997 Sb.). Úřad zůstává navíc pasivní v prosazení celoevropského řešení v oblasti odpovědnosti za jadernou škodu.

2. Návrh ignoruje snahu obcí, na jejichž území stát hledá konečné hlubinné úložiště vysokoaktivních odpadů, na posílení jejich práv a nezohledňuje tak výjimečnost této stavby.

Již více jak deset let obce iniciativně usilují o nápravu zákonů, která by zavedla možnost spolurozhodovat o výběru místa pro výstavbu úložiště. Rovněž směrnice Rady 2011/70/EURATOM požaduje, aby se veřejnost mohla účinně účastnit rozhodování týkajícího se nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem. Pracovní skupina pro dialog o hlubinném úložišti, složená ze zástupců státu (včetně předkladatele atomového zákona Státního úřadu pro jadernou bezpečnost), Parlamentu ČR, místních samospráv a občanské společnosti jako poradní orgán MPO již v roce 2012 dokončila záměr zákona o zapojení obcí do procesu výběru lokality. Tento návrh lze do nového atomového zákona převzít.

3. Zákon odmítá, aby se obce i veřejnost mohly vyjádřit a hájit svá práva při povolování umístění a výstavby jaderných zařízení. Jediným účastníkem řízení podle atomového zákona má být žadatel.

Obce a jejich obyvatelé tak nemají možnost ovlivnit proces vydání povolení podle atomového zákona. Nemohou tedy ani dosáhnout soudního přezkumu vydaného rozhodnutí, ač to například výslovně předpokládá platný zákon o posuzování vlivů na životní prostředí. Tím se dostávají do výrazně nevýhodné pozice oproti žadateli. Návrh zákona je tak v rozporu s Aarhuskou úmluvou, jejíž neplnění je České republice vytýkáno. Požadujeme proto, aby v přesně specifikovaných případech měli právo účasti v řízení i další dotčené osoby.

Edvard Sequens

Silnější hlas obyvatel Vysočiny při hledání hlubinného úložiště

Calla zahajuje projekt „*Silnější hlas obyvatel Vysočiny při hledání hlubinného úložiště*“. Je zaměřený na Kraj Vysočina, ve kterém stát vytypoval hned tři lokality jako vhodné pro konečné úložiště vyhořelého jaderného paliva a dalších vysokoaktivních odpadů – Hrádek poblíž Jihlavy, Horku v okolí Budišova a Kraví horu mezi Bystřicí nad Pernštejnem a Tišnovem. Cílem projektu trvajícího od září 2014 do února 2016 je posílit roli obyvatel obcí v procesu výběru úložiště. Možnosti starostů a veřejnosti hájit své zájmy jsou totiž velmi omezené a neodpovídají požadavkům na účinnou účast, jak ji chápou moderní evropské přístupy.

Projekt zahajuje průzkumem postojů politiků – lídrů kandidátek, kteří se v nadcházejících komunálních volbách ucházejí o hlasy voličů v obcích v lokalitách pro úložiště na Vysočině. Chceme znát jejich názory na umístění úložiště a průzkumné práce u jejich města a obce a také na postavení obcí. Výsledky zveřejníme na počátku října ještě před volbami. Průzkum provádíme ve spolupráci se spolkem Bezjaderná vysočina, který sídlí v jedné z vytypovaných oblastí.

Součástí projektu bude rovněž informační kampaň v různých formách zaměřená na obyvatele i politiky. Zaměříme se též na podporu a vzdělávání aktivních občanů a místních spolků a jejich síťování nejen v rámci Kraje Vysočina, ale i s dalšími pro úložiště vybranými lokalitami z celé republiky. Budeme se účastnit ve správních řízeních při povolování průzkumných prací pro úložiště a u politiků prosazovat posílení práv obcí i veřejnosti.

Na realizaci projektu Calla získala podporu ve výši 939 810 Kč z prostředků Finančního mechanismu EHP

2009-2014 v rámci programu CZ03 - Fond pro nestátní neziskové organizace, priority Posilování občanské společnosti, mechanismů demokracie a transparentnosti. Poskytovatelem grantu je Nadace rozvoje občanské společnosti.

Edvard Sequens

Pochod proti uranu v Brzkově

Pochodu proti plánované těžbě uranu se v neděli 7. září zúčastnilo kolem 200 lidí s dětmi. Převážně místních, ale i z okolních vesnic a měst dorazili účastníci. Pochod zorganizoval [spolek „Naše budoucnost bez uranu“](#), který vyjadřuje nesouhlas obyvatel Brzkova se záměrem vlády obnovit zdejší těžbu uranu. Těžba uranu by byla také v rozporu s platnou surovinovou politikou ČR z roku 1999. Během dne mohli občané podepsat petici brzkovského spolku „NE těžba uranu na Vysočině“ (kolem 1500 podpisů od července), která bude koncem září odeslána premiérovi Sobotkovi.

Lidé připravili množství transparentů s originálními nápisy ve verších, například: *„Přestaňte radši rozkrádat stát, občanům klid a štěstí brát“*, *„Uranový důl chtěl by tu jen vůl“* a *„Vláda má chtít naši radost, proč nám tady dělá starost“*. Průvodem probleskávala žlutá barva od triček s nápisy *„STOP TĚŽBĚ“* na hrudi a *„Naše budoucnost JE bez uranu“* na zádech, z pásek přes paže *„STOP TĚŽBĚ“* a z plátek *„Atomová energie? Děkujeme, nechceme!“*. Před kulturním domem, odkud pochod začínal, byly pro občany připraveny materiály Callu týkající se těžby uranu a alternativ pro jadernou energetiku.

Po 14 hodině vyrazili lidé z Brzkova na kilometrový pochod k bývalému důlnímu areálu. Začátek i konec průvodu zdobily dva žluté bagry s transparenty *„Máme víru, máme sílu, nechceme tu kopat díru“* a *„Likvidace spodních vod, nepřijde nám příliš vhod“*. Za prvním bagrem šli dva členové spolku navlečení v bílých protichemických oblecích s transparentem *„O NÁS, BEZ NÁS, jako v Mnichově“*. Z tohoto nápisu je zřetelné rozčarování z toho, že se obyvatelé Brzkova, včetně jeho a okolních samospráv, dozvídají informace o těžbě nepřímo z médií. Namísto toho by chtěli, aby s nimi politikové jednali a komunikovali přímo. Poklidný průvod zabezpečoval policejní doprovod, kterému byla akce předem řádně nahlášena.

V horkém slunném počasí se všem účastníkům pochodu ulevilo, když dorazili do stínu lesa na okraji zrehabilitovaného areálu brzkovského dolu. Zde proběhlo několik rozhovorů s dalšími občany nesoucími transparenty s novináři z regionálních médií (Česká televize, TV NOVA), deníků (Jihlavský), České tiskové kanceláře a Občanských novin. Následovaly krátké povzbuzující proslovy na adresu místních občanů, jež pronesli: Jiří Blažek, bývalý občan Brzkova, Olga Kališová za Callu a Josef Novotný za spolek Bystřičáci z Bystřice nad Pernštejnem.

Asi půlhodinovou akci uzavřela svým proslovem členka spolku Marie Vencová, aby přítomné mimo jiné pozvala na vernisáž výstavy *„Tváře uranu“* s fotografiemi Václava Vašků, konající se v Polné 24. 9. 2014 v 15h (spoluorganizuje ji Calla a autor Václav Vašků přislíbil účast). Poté lidé vyrazili stejnou cestou zpět k Brzkovu, kde se občerstvili opečenými špekáčky, které pro ně připravil spolek, a nápoji z místní restaurace.

Olga Kališová

Tisíce lidí požadovaly budoucnost bez uhlí

Osm kilometrů měřil lidský řetěz, jenž 23. srpna 2014 symbolicky propojil dvě obce ohrožené těžbou hnědého uhlí – německou obec Kerkwitz a polskou Grabici, ležící asi 100 km od českých hranic. Sedm a půl tisíce lidí, včetně 250 Čechů, tímto způsobem podpořilo tisíce obyvatel německo-polské Lužice, kterým hrozí ztráta domova kvůli novým povrchovým dolům.

V Lužici se uvažuje o pěti nových povrchových dolech: v Sasku, v Braniborsku a jednom velkém v oblasti Gubin/Brody. Kvůli tomu by mělo opustit domovy přibližně 6 000 lidí, dvacet vesnic a obcí má zmizet z mapy. V oblasti se mají vytěžit až tři miliardy tun hnědého uhlí. Rozšiřování dolů ohrožuje například i německou Proschim, která je paradoxně energeticky nezávislá a zcela si vystačí s vlastními obnovitelnými zdroji. Čisté zdroje tu poskytují elektřinu zhruba 15 tisícům lidí. Další rozvoj čisté energetiky může v Braniborsku již kolem let 2020-2022 pokrýt veškerou spotřebu a od let 2025-2026 zásobovat i Berlín.

Přesto byly již dva nové povrchové doly na politické úrovni schváleny: výstavba dolů Nochten II v Sasku a Welzow Süd II v Braniborsku může být zastavena jen soudní cestou a za pomoci velkých občanských protestů. Odpor místních proti těžbě je stále silnější. Argument vytváření pracovních míst, který používají politici a energetické firmy, naopak pokulhává - zatímco v roce 1989 bylo v Lužici zaměstnáno v hnědouhelném průmyslu kolem 80 000 lidí, dnes dává práci pouze 4 500 lidí a nepřímo pak dalším 4 000 lidí.

V následujících měsících proběhnou důležité volby na mnoha úrovních a lidé tak budou mít další příležitost vyjádřit svůj nesouhlas se stávající politikou. „Škody, které způsobuje znečištění z uhelných elektráren, ani klimatická změna, neznají žádné hranice. To samé bohužel platí o ovlivňování politiků a úředníků lobbisty těžebních společností. Ti, kteří se k nám na cestě do Lužice přidali, viděli na vlastní oči, že za zachování svých domovů statečně a úspěšně bojují nejen obyvatelé Horního Jiřetína a Černic, ale i tisíce místních lidí za naší severní hranicí,“ uvedl Jan Rovenský, vedoucí energetické kampaně Greenpeace ČR.

Klára Sutlovičová, Greenpeace ČR, fotografie Ibra Ibrahimovič

MALÝ OPRAVNÍK BIOLOGICKÝCH OMYLŮ

Krysy a „krysy“

„V kanálu v sušárně nám chvípla krysa, tak jsem ji musel tahat ven,“ oznámil nám na domovní schůzi předseda našeho společenství vlastníků jednotek. A dopustil se tak naprosto běžného biologického omylu, o kterém většina lidí vůbec nepřemýšlí. Téměř jistě nám totiž v kanálu chvípl potkan.

Odlišit krysu a potkana sice není úplně jednoduché, některé znaky jsou však typické. Potkani mají ocas kratší než tělo, zatímco krysí ocas dosahuje alespoň délky jejich těla. Potkaní uši a oči

jsou menší než krysy. Hlavu mají potkani vpředu zaoblenou oproti špičatější hlavě krys. Krysy si také libují spíše na sušších místech, potkani zase vyhledávají vlhko.

Náš pan předseda samozřejmě při vyprošťování uhynulé „krysy“ nezkoumal rozlišovací znaky obou hlodavců. Přesto by mohl vědět, že skoro určitě tahal z kanálu potkana. Ačkoli se u nás krysy v poslední době šíří, zatím žijí pouze v severních a středních Čechách. Nejjižnější známou lokalitou jsou na našem území patrně Říčany a odtud je k nám do Budějovic ještě docela daleko.

Jiří Řehounek

FOTOBLOG

Jarní přírodovědné vycházky s Callou

Zatímco podzimní část přírodovědných vycházek se nám už rozběhla, ve fotoblogu se vracíme k těm jarním. Do letních prázdnin jsme jich letos stihli rekordních šest a přišlo na ně skoro 250 zájemců o přírodu. Samozřejmě ještě nekončíme – pozvánky na další vycházky najdete [na našem webu](#) a [Facebooku](#).

Jiří Řehounek

Kroužkování u rybníka u Lusný

Výprava do Ortů

Za jarní květenou do okolí Vidova

Za motýly na Vrbenské rybníky

Za obojživelníky do Hradců

Ostrov pro babočky

Tři ostrovy neposekaných kopřiv u cyklostezky na Hlubokou jsou domovem housenek baboček. Odhadujeme, že tyto ostrůvky umožnily přežít dvěma stům housenek, které by jinak byly sešrotovány mulčovacími stroji. V prostoru u sídliště Vltava za podjezdem Strakonické silnice můžete tedy nyní spatřit i dospívající housenky, které jsou na zelených listech velmi nápadné, protože mají černé zbarvení. Nyní před zakuklením dorůstají velikosti pěti centimetrů a jsou tak viditelné i z dálky. Housenky babočky paví oko dokonce rády žijí ve společenstvech, vytváří rodinná hnízda a naleznete jich na jednom místě desítky. Až se babočky vylíhnou za několik týdnů z kukly, budou nás těšit velmi dlouho, protože budou žít až do května příštího roku.

Ostrůvky jsou součástí projektu „Chceme motýly v Českých Budějovicích“. Mají sloužit především jako inspirace k péči o zeleň, která je prospěšná motýlům. Cílem projektu podpořeného magistrátem města České Budějovice, je propagovat jednoduché možnosti pomoci motýlům a zajistit péči o vybrané lokality v Českých Budějovicích. Více informací naleznete na www.facebook.com/chcememotyly.

Martin Němec, spolek Pro živou krajinu

Žádný koloběžky!

Stál jsem bezmocně s čerstvým prvňákem Jáchymem na zastávce budějovické MHD Máj – Milady Horákové a měl jsem vztek. Náš dopravní podnik nám po návratu z prázdnin připravil nepříjemné překvapení – zákaz přepravy koloběžek. Nerudný řidič nám právě před chvílí oznámil, že s odkazem na tuto změnu pravidel nás s koloběžkou nepoveze. Abyste rozuměli, nechtěli jsme do MHD nastoupit s obří sportovní koloběžkou na dálkové trasy. Jáchymova koloběžka je malá a skládací. Klasická dětská koloběžka městského typu. Ani nabídka složení koloběžky však řidiče neobměkčila. „Žádný koloběžky,“ pravil a odjel bez nás.

Rozhodl jsem se celou věc nenechat bez odezvy a zjistit, jak se věci mají. Na webu dopravního podniku mě do očí udeřil nadpis: „Proč jezdit autem, když se městskou hromadnou dopravou dostanete na místo rychleji a levněji?“ Proklíkal jsem se na Smluvní přepravní podmínky a našel změněné ustanovení: „Cestujícím není dovoleno brát s sebou do vozidla látky a předměty, které mohou způsobit zranění osob, znečištění či poškození majetku ostatních cestujících nebo vozidla, např. brusle bez chráničů, jízdní kolo, koloběžku apod.“

Napsal jsem tedy e-mail na zákaznické centrum s dotazem, zda ustanovení opravdu zakazuje přepravu všech koloběžek, nebo jen koloběžek, které mohou způsobit škodu na zdraví a bezpečnosti. Zákaznické centrum mi doporučilo, abych se obrátil na vedoucího provozu autobusové dopravy. Pan vedoucí mi sdělil, že koloběžky se opravdu bez výjimky nepřeppravují. Když jsem se zeptal na dětská odrážedla, o nichž se v textu výslovně nepíše, nebyl mi schopen odpovědět a odkázal mě na kolegu, který pravidla tvoří. A jako bonus jsem dostal i radu: „*Jestli se vám nelíbí naše přepravní podmínky, tak nemusíte jezdit MHD.*“

Tak tedy další telefonát. Dostalo se mi sdělení, že někteří lidé chtějí jezdit s koloběžkou a jiní si naopak na koloběžky v MHD stěžovali. Koloběžky jsou různého typu a dopravní podnik nemůže přesně popsat, jaké koloběžky jsou vhodné a jaké ne, tak raději zakázal všechny. U odrážedel prý záleží na tom, z jakého jsou materiálu. Plastová se přepravovat můžou, ale kovová ne, protože jsou to v podstatě jízdní kola. Koloběžky a kovová odrážedla údajně mají ostré hrany a proto patří mezi nebezpečné předměty. A opět jedna rada zdarma: „Ušijte si na složenou koloběžku obal a vždycky před nástupem ji do něj strčte. Pak nebude koloběžka vidět a budeme ji brát jako zavazadlo. Pokud ovšem nepřesáhne povolené rozměry.“

Po telefonátech jsem se vrátil na webové stránky. Dopravní podnik se o koloběžkové změně ani neobtěžoval informovat veřejnost. V tiskové zprávě o změně Smluvních přepravních podmínek se píše o zrušení povinného nástupu předními dveřmi v nočních spojích, upřesnění přepravy vodících psů a invalidních vozíků a zákazu provozovat ve vozidlech reklamní, podnikatelskou nebo jinou výtěžnou činnost. Zákaz koloběžek byl zjevně považován za marginálii nehodící se ani do tiskové zprávy.

Jenže tahle marginálie může mnoha lidem zkomplikovat život. Jen díky koloběžce a odrážedlu jsme jako rodina přežili dojíždění do školky z periferie do centra Budějovic, ostatně způsobené „promyšlenou“ sociální politikou našeho města v oblasti sítě mateřských škol. Také na výlety vlakem jsme oba vehikly převáželi na nádraží v trolejbusu, protože představa pěti kilometrů pěšky nás úplně nelákala. Dětská skládací koloběžka byla přece logicky vynalezena pro pohyb ve městě, včetně transportu v MHD. I proto se dá skládat.

Zákaz přepravy koloběžek má minimálně dvě souvislosti, které lidem z dopravního podniku zjevně unikají. Jednak lidem, zejména rodinám s malými dětmi, dává najevo, že o zákazníky příliš nestojí. V rozporu se zmíněným heslem na vlastních webovkách je pobízí, aby po městě a jeho okolí raději jezdili autem. A jednak nabízí typicky českou cestu, jak se nesmyslnému zakazu vyhnout. Když koloběžka není vidět, převážet se může.

Osobně myslím, že dopravní podnik by mohl zajít ještě dál. Co třeba zakázat přepravu lyží (mají hrany) nebo kočárků (mohou někomu přejet nohu), případně velkých batohů (jsou velké). Bezpečnost cestujících by se vůbec velmi zvýšila, kdyby dopravní podnik zakázal přepravu všech zavazadel. Co kdyby vás někdo v trolejbusu udeřil igelitkou? A úplně nejbezpečnější bude, až se v MHD zakážou i cestující, s nimiž jsou beztak jen problémy. Pak budou ulice našeho města, kde by chtěl žít každý, brázdit naprosto bezpečná, leč úplně prázdná vozidla MHD v konečně přiznané roli pojízdných reklamních panelů. A ty reklamy budou krásně čitelné, protože v nich nikdo nebude otevírat okénka.

Jiří Řehounek

ZROZENO V KRASCI

Uzávěrka soutěže Jihočeská ratolest se blíží

Rádi bychom vás pozvali k účasti v soutěži Jihočeská ratolest, která letos již čtvrtým rokem vybírá a odměňuje nejlepší projekty a vysokoškolské absolventské práce s environmentální tematikou. Soutěž vyhlašuje spolek Krasec a Jihočeský kraj s podporou Lesů ČR pod záštitou radních Hany Rodinové, Ph.D. a JUDr. Tomeše Vytisky a rektora Jihočeské univerzity prof. RNDr. Libora Grubhoffera, CSc. Do soutěže budou zařazeny přihlášky doručené do 5. října.

V letošním ročníku soutěže projektů jsou vyhlášeny celkem čtyři soutěžní kategorie:

Kategorie A: Obce, svazy obcí, mikroregiony

Kategorie B: Školy všech stupňů

Kategorie C: Neziskové organizace – občanské iniciativy, spolky, obecně prospěšné společnosti, MAS apod.

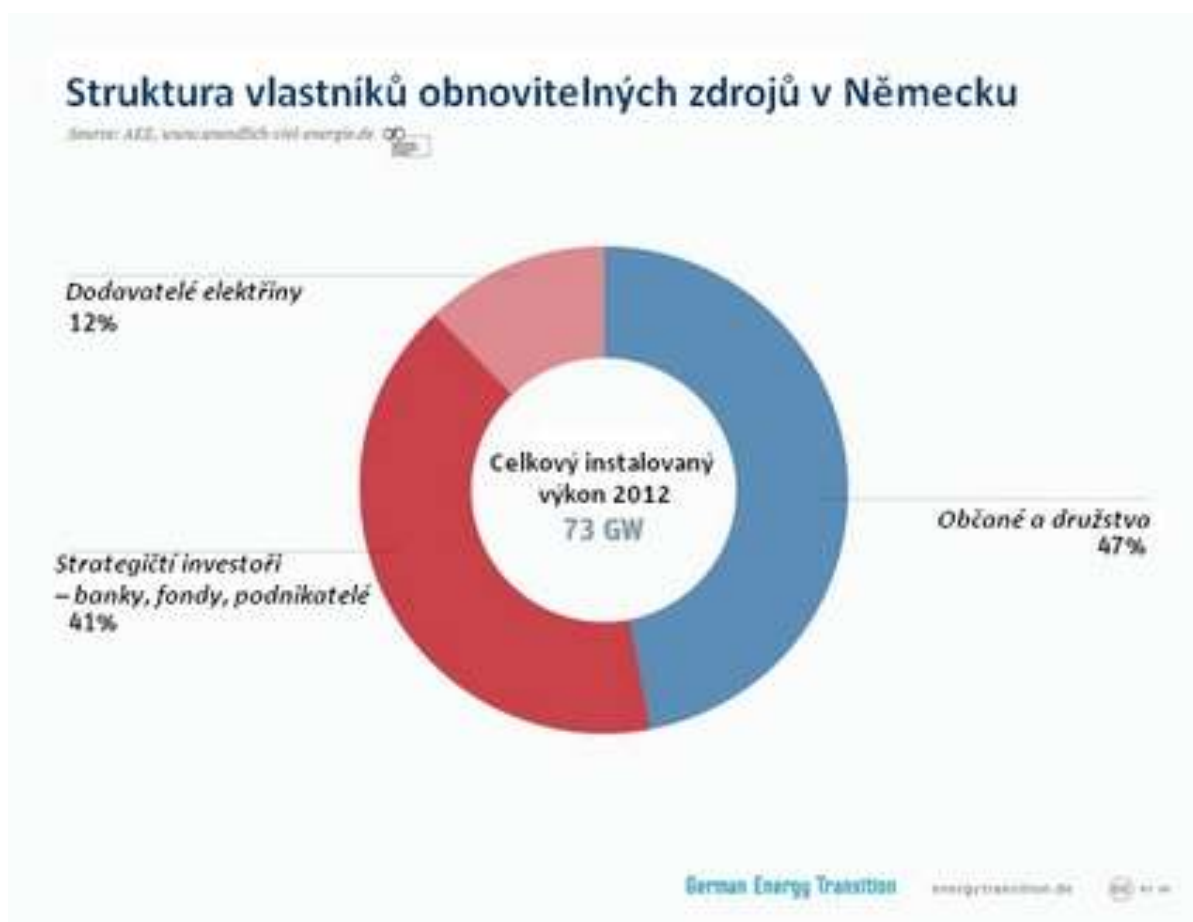
Kategorie D: Bakalářské a diplomové práce – studenti/absolventi jihočeských vysokých škol.

Vítězové jednotlivých kategorií i předkladatelé projektů umístěných na druhých a třetích místech získají finanční odměny ve výši 7000, 5000, nebo 3000 Kč, certifikát a pestrý balíček regionálních výrobků. Slavnostní vyhlášení výsledků proběhne na tiskové konferenci 3. listopadu v Českých Budějovicích v rámci podzimního cyklu seminářů a besed Jihočeské dny s Krascem 2014.

Další informace, podrobná soutěžní pravidla a formuláře přihlášek jsou k dispozici na adrese www.krasec.cz/pages/jihoceska-ratolest. Na uvedené webové stránce si můžete prohlédnout projekty oceněné v předchozích ročnících a udělat si tak představu, zda můžete do soutěže přihlásit právě ten svůj projekt či studii.

Simona Šafarčíková

GRAF MĚSÍCE

Polovinu obnovitelných zdrojů v Německu vlastní občané

Německá přeměna energetiky na systém postavený na obnovitelných zdrojích neznámá jen vládní plány na výstavbu mořských větrných parků a vysokokapacitních vedení pro přenos elektřiny ze severu

na jih. Souběžně probíhá proměna zdola, kdy se dosavadní zákazníci stávají zároveň vlastníky obnovitelných zdrojů, tedy výrobci elektřiny.

V žádném případě nejde o okrajový trend. Z celkového německého výkonu obnovitelných zdrojů, který činí úctyhodných 73.000 MW, vlastní 47 % jednotlivci a družstva. Dalších 41 % instalovaného výkonu obnovitelných zdrojů patří investorům, jako jsou banky, fondy nebo podnikatelé, kteří si pořizují zdroj pro pokrytí vlastní spotřeby. Energetickým společnostem patří zbývajících 12 % instalovaného výkonu.

Sektor energetiky v Německu tak směřuje nejen ke snížení znečištění, ale také k vyšší nezávislosti domácností a dalších maloodběratelů na velkých energetických firmách.

Podrobnější informace: <http://energytransition.de/2012/10/energy-by-the-people/>

POZVÁNKY NA AKCE

Naše budoucnost bez uranu z.s., Calla - Sdružení pro záchranu prostředí a Knihkupectví Kuba a Pařízek

vás zvou na

výstavu barevných velkoformátových fotografií Václava Vašků

„Tváře uranu“

Výstava upozorňuje na dopady těžby uranu na životní prostředí a zdraví lidí žijících v jejím okolí.

K vidění do pátku 31. října

v průjezdu Knihkupectví Kuba a Pařízek na Husově náměstí 44 v Polné

Otevírací doba Knihkupectví Kuba a Pařízek: Po - Pá 8 - 12h, 13 - 17h, So, Ne 8 - 11h.

Rostliny a houby v pískovných: ochrana a management

Calla a Krasec Vás srdečně zvou na odborný seminář zaměřený na význam pískoven pro rostliny a houby a na ochranný management jejich stanovišť. Lektori představí problematiku spontánní i řízené sukcese na pískovných, ohrožených druhů rostlin a hub vázaných na pískovny. Seminář je určen především pracovníkům státní správy a samosprávy, nevládních organizací a těžebních či rekultivačních firem, neuzavírá se však ani dalším zájemcům o problematiku.

Lektori (v abecedním pořadí): Jan Doležal, Petra Konvalinková (Českomoravský štěrk, a. s.), Kamila Lencová (PřF JU), Anna Lepšová/Lucie Zíbarová (Mykologie.net), Radomír Němec (Jihomoravské muzeum ve Znojmě), Romana Prausová (PřF UHK), Klára Řehouňková (PřF JU & BÚ AV ČR), Lenka Šebelíková (PřF JU & BÚ AV ČR)

Místo konání: České Budějovice, budova Krajského úřadu Jihočeského kraje, B. Němcové 49/3, číslo dveří 325 (zasedací místnost odboru školství, mládeže a tělovýchovy).

Datum: čtvrtek 6. listopadu 2014, 9:30

Seminář je pro účastníky zdarma, organizátor hradí lektorné, občerstvení a materiály pro účastníky. V budově KÚ je možné zakoupit oběd za 75 Kč, který není hrazen organizátorem.

Odeslání závazné přihlášky: do 20. října 2014.

Kontakt pro seminář: Jiří Řehounek (RehounekJ@seznam.cz, 605 066 898)

Seminář byl podpořen Jihočeským krajem v rámci sítě Krasec.

Calla Vás zve na seminář

Ekologicky a ekonomicky šetrné osvětlení pro jihočeské obce

v úterý 11. listopadu 2014 od 10 do 14 hodin

v zasedací místnosti Krajského úřadu Jihočeského kraje v Č. Budějovicích

(budova v ul. B. Němcové, č. dveří 325)

Se zvyšujícími se cenami elektřiny se výdaje za veřejné osvětlení staly citelnou položkou v každoročních rozpočtech měst a obcí. Zároveň vinou zastaralé konstrukce svítidel, chybějící regulaci či nevhodnému umístění se mnoho cenné energie použité na tuto veřejnou službu ztrácí bez užitku. Technologický vývoj v osvětlování je v posledních letech ohromující a netýká se jen zdrojů v budovách, ale i výkonných svítidel pro veřejné i slavnostní osvětlení.

Jak řešit správu veřejného osvětlení koncepčně? Lze v oblasti veřejného osvětlení uspořít i bez dotací? Seminář, na kterém vám nabídneme potřebné informace, je určen starostům a zastupitelům měst a obcí, pracovníkům technických služeb, správcům veřejného osvětlení a také energetickým a ekologickým poradcům působícím v Jihočeském kraji.

Program semináře:

9:30 - 10:00 *Prezence*

10:00 - 10:10 *Zahájení a úvodní slovo*

10:10 - 10:40 **Inteligentní veřejné osvětlení** - Michal Staša, SEVEN o.p.s.

10:40 - 11:00 **Vliv kvality veřejného osvětlení na dopravní nehodovost** – Jiří Skála, Společnost pro rozvoj veřejného osvětlení

11:00 - 11:30 **Nové trendy v technologiích pro veřejné osvětlení** – Jiří Skála, Společnost pro rozvoj veřejného osvětlení

11:30 - 12:15 *Přestávka na oběd*

12:15 - 12:35 **Pasport veřejného osvětlení – proč a jak ho využít** – Jiří Skála, Společnost pro rozvoj veřejného osvětlení

- 12:35 - 13:15 **Koncepční přístup základem úspěchu** – plán obnovy, energetický audit a posudek a jiné dokumenty – Martin Škopek, Energy Consulting Service, s.r.o.
- 13:15 - 13:45 **Světelné znečištění – jak mu předcházet?** – Jan Hollan, Centrum výzkumu globální změny Akademie věd ČR
- 13:45 - 14:00 *Závěrečná diskuse a ukončení*

Pokud máte zájem o účast, zaregistrujte se jedním z těchto způsobů: e-mailem na: romana.panska@calla.cz, telefonem na 384 971 930, faxem na 384 971 939, eventuálně osobně na adrese Calla, Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice.

Na akci není vybíráno vložné. Možnost oběda v jídelně v budově Krajské úřadu.

Akce je podpořena Jihočeským krajem v rámci grantového programu Rozvoj venkova a krajiny 2014.

Calla Vás srdečně zve na přírodovědnou vycházku

„Krmítka v Branišovském lese“

s ornitologem Petrem Veselým (PřF JU)

Vycházka zaměřená na pozorování a poznávání ptáků v Branišovském lese u sídliště Máj. Součástí vycházky budou ukázky odchyty a kroužkování ptáků. Vycházka s odborným výkladem je vhodná i pro děti a potrvá zhruba dvě až tři hodiny. Trasa bude sjízdná pro dětské kočárky.

sobota 15. 11. 2014 od 9:00 hod.

Sraz na zastávce českobudějovické MHD Máj – Antonína Barcala (linky č. 3, 5, 7, 8, 18)

Tento projekt je spolufinancován Statutárním městem České Budějovice. Projekt byl podpořen grantem Ministerstva životního prostředí ČR. Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP ČR.

Ministerstvo životního prostředí

Festival ptactva (jihočeské akce)

Dívčice

Sraz v sobotu 4. 10. v 9:30 na nádraží ČD v Dívčicích (po příjezdu vlaku od Českých Budějovic). Vycházka k okolním rybníkům podle jejich aktuální atraktivnosti. Pozorování ptactva, povídání o ptačí oblasti Českobudějovické rybníky, možná ukázka odchyty a kroužkování ptáků. Vede Vojtěch Kubelka (tel.: 721 018 336, e-mail: kubelkav@gmail.com).

Rybník Řežabinec, Ražice

Sraz v neděli 5. 10. na pozorovací věži u rybníka Řežabinec od 9:00 do 13:00 (přístupová cesta vede od železničního přejezdu v Ražicích u Písku po malé asfaltce vedoucí těsně podél žel. trati směrem na západ (směr Strakonice, Plzeň), kolem rybářské bašty (kdo jede autem, může parkovat 100 m za baštou před zákazem vjezdu) a po cestě mezi rybníkem a tůněmi dojdete až k pozorovací věži, celkem asi 1,5 km). Přípravena je ukázka odchyty a kroužkování ptáků, zajímavé vyprávění o nich a pozorování vodních ptáků na hladině rybníka silným dalekohledem. V případě dostatečného počtu zájemců i procházka s ornitologem za ptáky kolem rybníka – odchody v 10:00 a/nebo v 11:00. Nezapomeňte si dalekohledy. Vede Jiří Šebestian, zoolog Prácheňského muzea v Písku (tel.: 382 201 111, 607 720 398).

Tchořovice u Blatné

Sraz v neděli 5. 10. v 9:00 na zastávce ČD v Tchořovicích u Blatné (49°26.31865'N, 13°48.59068'E). Z Blatné je možné přijet na kole, autem či přijít pěšky (pěkná trasa vede z Blatné přes Řečici kolem Hajanského rybníka). Kdo se mailem předem nahlásí a přijede do Tchořovic do 6:52 (čas příjezdu vlaku od Blatné) může se zúčastnit už začátku doprovodné kroužkovací akce, zhlédnout ukázku kroužkování budou ale moci všichni účastníci. Vycházka povede k rybníkům v okolí Tchořovic (upřesněno bude dle momentálního výskytu ptáků) Starý a Radov, tůně pod letištěm nebo Dolejší a zpět do Tchořovic. Dalekohledy a obuv odolávající mírnému vlhku jsou doporučeny, k dispozici budou i velké stativové dalekohledy a mnoho informačních materiálů o ptácích a jejich ochraně. Vycházka je vhodná i pro rodiny s dětmi (součástí vycházky budou soutěže pro děti). Pořádají členové ČSO ve spolupráci s ZO ČSOP Blatná. Vycházku povedou Petr Pavlík, Jan Černý a Zdeněk Voborník, ukázky kroužkování Petr Louda a Jaroslav Fořt, kontakt csopblatna@seznam.cz.

Akce v ostatních krajích najdete [zde](#).

Centrum Cassiopeia pořádá seminář k tématu „Přírodní zahrada“
pro pedagogy MŠ, ZŠ, DDM a veřejnost

14.10. 2014 Jedlá zahrada, staré odrůdy jabloní

- Výběr vhodných jedlých keřů do zahrady v místních podmínkách
- Určování keřů a ochutnávka sezonních plodů
- Poznávání méně známých místních plodů a jejich využití v kuchyni
- Historie pěstování starých odrůd jabloní, hrušní
- Ukázka jablek starých odrůd, ochutnávka, určení smyslových vlastností jablek
- Poradenství k pěstování starých jabloní (do jakých podmínek jakou odrůdu), možnost objednání stromků přímo na semináři za dobrou cenu, několik kusů stromků bude i na místě k prodeji
- prohlídka Ukázkové přírodní zahrady ekocentra

Kdy a kde: vždy od 13:30 do 17:00 v Centru Cassiopeia, Jizerská 4, Č.Budějovice

Lektoři: Ing. M. Pýchová, Ing. Z. Buzek

Semináře jsou akreditovány MŠMT. Účastnický poplatek za seminář: 350,- Kč

Účastníci dostanou zdarma publikaci „Hrajeme si s dětmi v zahradě“.

Přihlášky a bližší informace na pychova@cegv-cassiopeia.cz,

Mykologická vycházka pro veřejnost s Annou Lepšovou

18. října v 9:00

Od rozcestí žluté značky u rybníka Žebrákov (u Lutové)

48.9933214N, 14.8824917E

Trasa vycházky je sjízdná i pro kočárky a kola.

Pořádá O. s. Vespolek, www.vespolek.cz, tel. 732483158

Zpravodaj **Ďáblík** pro své členy a přátele vydává:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: Fráni Šrámka 35, 370 01 České Budějovice

Telefony: 384 971 930, 387 311 381 • **Fax:** 384 971 939

E-mail: calla@calla.cz • **Internet:** <http://www.calla.cz> • Calla je také na [Facebooku](#)

Naše konto: 3202800544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Uzávěrka dalšího čísla je do 10. října 2014. Články posílejte na edvard.sequens@calla.cz.

Databázi odběratelů spravuje Romana Panská. Nechcete-li dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře. Chcete-li se přihlásit k jeho pravidelnému odběru, pište na calla@calla.cz.

Všechna starší čísla občasníku **Ďáblík** najdete na webových stránkách Cally.

Líbil se Vám Ďáblík? Pomozte nám s jeho šířením!

Pošlete ho svým přátelům s nabídkou na pravidelný odběr do e-mailové schránky.

Můžete nám také přispět na vydávání.

Použijte číslo účtu 3202800544 / 0600 a variabilní symbol: 111.

Děkujeme!